

600 ORLANDO

IZLOŽBA

SIMBOL SLOBODE

14. 9. 2019. - 4. 1. 2020.

KNEŽEV DVOR

DU'M | DUBROVAČKI MUZEJI
DUBROVNIK MUSEUMS

dubrovački vjesnik

DULIST.hr

dubrovniknet

Orlando's gateway
The Year of Orlando
2019

Središnji godišnji izložbeno-izdavački projekt Dubrovačkih muzeja

Orlando

simbol slobode

Press kit

Petak, 13. rujna 2019.

IZLOŽBA / EXHIBITION

DU'M | DUBROVAČKI MUZEJI
DUBROVNIK MUSEUMS

600 ORLANDO

SIMBOL SLOBODE / SYMBOL OF FREEDOM

14. 9. 2019. - 4. 1. 2020. KNEŽEV DVOR / RECTOR'S PALACE

600 ORLANDO

IZLOŽBA

SIMBOL SLOBODE

14. 9. 2019. - 4. 1. 2020.

KNEŽEV DVOR

DU'M | DUBROVAČKI MUZEJI
DUBROVNIK MUSEUMS

dubrovački vjesnik

DULIST.hr

dubrovniknet

NN: Središnja godišnja izložba Dubrovačkih muzeja u 2019.

N: Orlando – simbol slobode

Središnja godišnja izložba Dubrovačkih muzeja „Orlando – simbol slobode“ bit će otvorena u Kneževu dvoru u subotu, 14. rujna 2019. u 20 sati. Riječ je o projektu kojim Dubrovački muzeji daju prilog obilježavanju "Orlandove godine", proglašene u povodu 600. obljetnice postavljanja Orlandova stupa u Dubrovniku. Nastavak je to središnjih godišnjih izložbeno-izdavačkih projekata ove ustanove, koji imaju za cilj brendiranje Dubrovnika na osnovu njegove kulturne i povijesne baštine.

Projekt ima za cilj podići razinu svijesti o višeznačnosti Orlandova stupa kroz sveobuhvatno sagledavanje njegove važnosti u kulturnoj i povijesnoj baštini Dubrovnika i Hrvatske, kao sastavnice europske baštinske cjelovitosti.

Izložba je koncipirana u više tematskih cjelina koje se, među ostalim, bave povijesnim okvirom kraja 14. i početka 15. stoljeća Dubrovačke Republike u europskim političkim procesima te fenomenom Orlandove pojave u Dubrovniku, njegovim graditeljima i umjetničkim dosezima u kontekstu onodobnog dubrovačkoga kiparstva, a predočavaju i motiv Orlanda u europskoj, hrvatskoj i dubrovačkoj književnoj i glazbenoj baštini.

Pojedine teme obradili su akademik Igor Fisković, dr.sc. Zdenka Janeković Römmel, dr. sc. Ilija Mitić, dr. sc. Vinicije B. Lupis, dr. sc. Morana Čale, dr. sc. Ennio Stipčević te Ingrid Pavličević. Voditeljica projekta, urednica kataloga i koordinatorica je ravnateljica Dubrovačkih muzeja Pavica Vilać, koja je ujedno i kustosica izložbe zajedno s voditeljicom Kulturno-povijesnog muzeja Marinom Filipović.

Postav izložbe potpisuje studio Rašić+Vrabec, dok je za multimediju zaslužna tvrtka Novena.

Izložbu prati reprezentativni katalog na preko 300 stranica i prigodni strip „Intervju s Orlandom“, kao i široka promotivno-edukativna kampanja usmjerena prema najširoj publici te poseban set muzejskih suvenira inspiriranih Orlandom. U sklopu izložbe bit će organizirana i besplatna vodstva za građanstvo.

Izložba je realizirana pod pokroviteljstvom Grada Dubrovnika i uz potporu Ministarstva kulture Republike Hrvatske. Sponzori izložbe su Turistička zajednica grada Dubrovnika i Zračna luka Dubrovnik, dok su medijski pokrovitelji Dubrovačka televizija, Soundset Ragusa, Dubrovački vjesnik, Dulist i DubrovnikNet.

Izložba ostaje otvorena do 4. siječnja 2020. godine.

600 ORLANDO

IZLOŽBA

SIMBOL SLOBODE

14. 9. 2019. - 4. 1. 2020.

DU'M | DUBROVAČKI MUZEJI
DUBROVNIK MUSEUMS

KNEŽEV DVOR

dubrovački vjesnik

DULIST.hr

dubrovniknet.fo

MULTIMEDIJA:

Interaktivno multimedijalno rješenje prikazuje scene snimljene tehnikom visokorazlučivog 360 VR videa na šest lokacija u Dubrovniku. Videi predstavljaju vizualno-auditivnu podlogu za šest tema o Orlandu ispričanih na hrvatskom i engleskom jeziku: Dubrovačka Republika u europskim političkim procesima kraja 14. i početka 15. stoljeća; Odluke Malog vijeća o postavljanju Orlandova stupa; Izvorno mjesto Orlandova stupa; Uloga Orlandova stupa; Najstariji prikaz Orlandova stupa; Nagrada „Orlando“.

Posjetitelji pomoću naočala virtualne stvarnosti doživljavaju lokacije po Gradu kao da su doista tamo, a istovremeno, zahvaljujući video projekciji na zidu, posjetitelji koji trenutno nemaju naočale, imaju priliku vidjeti dio onoga što se vidi u naočalama.

STRIP:

Tko je bio Orlando, gdje je živio, kako je došao u Dubrovnik, ima li ga još igdje osim kod nas u Gradu, čega se sve nagledao stojeći 600 godina na Stradunu i još puno zanimljivih činjenica donosi prvi strip Dubrovačkih muzeja „Intervju s Orlandom“.

Riječ je o novom edukativnom izdanju Dubrovačkih muzeja realiziranom u povodu 600. obljetnice postavljanja Orlandova stupa u Dubrovniku, čije je izdavanje poduprlo i Ministarstvo kulture Republike Hrvatske. Autorica teksta je viša pedagoginja Dubrovačkih muzeja Aleksandra Piteša, a autorica ilustracija nedavno tragično preminula Martina Ljutić, kojoj je izdanje i posvećeno.

Strip će se koristiti u edukativnim radionicama uz središnju ovogodišnju izložbu Dubrovačkih muzeja „Orladno – simbol slobode“, a dostupan je i u muzejskoj prodavaonici Dubrovačkih muzeja u Kneževu dvoru po cijeni od 40 kuna.

BESPLATNA VODSTVA ZA GRAĐANSTVO: Svakoga petka u 17 sati, počevši od 20. rujna, u Kneževu dvoru će biti organizirana besplatna vodstva kroz izložbu za građanstvo.

EDUKATIVNE RADIONICE: U suradnji sa školama, bit će organiziran niz edukativnih radionica tijekom cjelokupnog trajanja izložbe.

SUVENIRI: Izložbu prati i set muzejskih suvenira inspiriranih Orlandom: svilena marama i svilene kravate u dvije boje, muške i ženske majice s dva različita motiva, kuhinjske pregače i platnene torbe u dvije boje te šalice.

Orlando – simbol slobode

Uvodna riječ

Izložbom »Orlando – simbol slobode« Dubrovački muzeji daju prilog obilježavanju »Orlandove godine«, proglašene u povodu 600. obljetnice postavljanja Orlandova stupa u Dubrovniku. Izložba je ujedno nastavak središnjih godišnjih izložbeno-izdavačkih projekata ove ustanove, namijenjenih brendiranju Dubrovnika na temelju njegove kulturne i povijesne baštine.

Izložba i prateći projekt posvećeni su nedvojbeno najpoznatijemu kasnosrednjovjekovnom javnom spomeniku profanog sadržaja na hrvatskoj obali, a s ciljem podizanja razine svijesti o njegovoj ulozi u povijesti i sadašnjosti Dubrovnika, te posebice upućujući na Orlandovu višestruku simboliku, uporabnu vrijednost i motive nastanka.

Podignut 1419. na središnjem gradskom trgu, svojim je oblikom i smještajem trajno svjedočio o političkoj zrelosti mlade dubrovačke države, kao i o njezinoj mudrosti da odabere pravu stranu na povijesnoj prekretnici hrvatskog srednjovjekovlja. Lik mladog ratnika predstavljao je vidljiv i dičan znamen njezine pripadnosti Hrvatsko-Ugarskom Kraljevstvu, dijelu Svetoga Rimskog Carstva, u čiju zajednicu Dubrovnik ulazi Zadarskim mirom 1358., nakon pobjede Ludovika I. Anžuvina nad Mletačkom Republikom. Višegradskim ugovorom, sklopljenim 1358., Dubrovnik dobiva povlašten položaj i potpunu autonomiju pod vrhovništvom i zaštitom hrvatsko-ugarskog kralja, što će Dubrovačkoj Republici omogućiti snažan prosperitet u sljedećim stoljećima i učiniti ju važnim međunarodnim čimbenikom. Orlandov lik i kraljevska kruna nad likom sv. Vlaha nad Vratima od Pila dva su trajna simbola kraljevske nazočnosti u ovom prevažnom gradu za hrvatsku povijest i kulturu.

Orlandov stup, zasigurno, predstavlja jednu od brojnih dubrovačkih specifičnosti. Činjenica je da se sličan gradski kip ne javlja nigdje drugdje na Sredozemlju, a rijedak je i izvan njemačkih povijesnih granica, odnosno samog teritorija Svetoga Rimskog Carstva. Naime, u zreлом srednjem vijeku na području Carstva postavljani su kipovi opjevanoga franačkog junaka kao simboli carske vlasti i autonomije gradova, a sve u svrhu promicanja kulta Karla Velikoga i njegova Rolanda, kao simbola obrane kršćanske Europe od nevjernika.

Podizanje Orlandova stupa u danom povijesnom trenutku veže se, stoga, uz boravak hrvatsko-ugarskog kralja i, ujedno, rimsko-njemačkog cara, Sigismunda Luksemburškog u Dubrovniku krajem 1396., nakon poraza njegove kršćanske vojske kod Nikopola. Sigismund je time iskazao zahvalnost Dubrovniku za ukazano gostoprimstvo i političku lojalnost na pragu građanskog rata koji se potom, krajem 14. i početkom 15. stoljeća, rasplesao u Hrvatskom Kraljevstvu, potvrdivši mu Višegradski privilegij, pa nije iznenađujuće što se njegovo ime spominje na ploči s natpisom, pronađenoj u temeljima dubrovačkog stupa.

S druge strane, podizanjem Orlandova stupa u jeku mletačkog zaposjedanja dalmatinskih gradova, uz nametanje simbola Mletačke Republike, Dubrovnik je dao do znanja svima, a osobito svojoj bivšoj

600 ORLANDO

IZLOŽBA

SIMBOL SLOBODE

14. 9. 2019. - 4. 1. 2020.

KNEŽEV DVOR

DU'M | DUBROVAČKI MUZEJI
DUBROVNIK MUSEUMS

dubrovački vjesnik

DULIST.hr

dubrovniknet.fo

vladarici, da je pod vrhovništvom i zaštitom hrvatsko-ugarskog kralja i moćnoga rimsko-njemačkog cara, te da uživa povlašteni položaj i potpunu autonomiju.

Potrebno je, također, naglasiti da su legendu o Karlovu vitezu, koji je ostavio dubok kulturni trag u čitavoj Europi nakon što je opjevan u Pjesmi o Rolandu, Dubrovčani posvojili i prije podizanja stupa, pa ju vrlo rano susrećemo u djelima dubrovačkih kroničara koji su preinačenu priču o Rolandu preuzeli iz Italije, gdje je Roland postao Orlando, i prilagodili ju dubrovačkim povijesnim prilikama uklopivši ju u dubrovačku državnu simboliku.

Iako danas u prvi plan stavljamo simboličnu vrijednost dubrovačkog Orlanda, koja govori o slobodnom kraljevskom gradu, a posredno i o pripadnosti Dubrovnika zapadnoeuropskom kršćanskom svijetu, ovaj je spomenik tijekom povijesti imao i prozaičniju ulogu, kao uostalom i drugi slični primjerci u Europi. Služio je kao stup za sramoćenje i kažnjavanje, proglašivanje vladinih odluka i najavljivanje svečanosti. Oko njega se odvijala i trgovina, o čemu svjedoči mjera dubrovačkoga lakta (oko 51 cm) uklesana na njegovom podnožju.

U novovjekovlju Orlando postaje dijelom gradskih kultova, od Feste sv. Vlaha do samog čina otvaranja Dubrovačkih ljetnih igara.

Dubrovačkog Orlanda izradio je kipar Bonino di Jacopo iz Milana.

Na posljepku, ljubazno zahvaljujemo svim sudionicima u ovom projektu – institucijama i pojedincima, na suradnji i pomoći.

Pavica Vilać,
ravnateljica Dubrovačkih muzeja

dubrovački vjesnik

DULIST.hr

dubrovniknet.fo

TEMATSKJE CJELINE NA IZLOŽBI I KATALOGU

- 1. Dubrovačka Republika u europskim političkim procesima tijekom vladavine Anžuvina i kralja Sigismunda Luksemburškog**
Zdenka Janeković Römer
- 2. Orlandov stup u Dubrovniku**
Ilija Mitić
- 3. Orlandov stup u dubrovačkom kiparstvu**
Igor Fisković
- 4. Orlandov stup u likovnoj umjetnosti**
Vinicije B. Lupis
- 5. Orlandov stup u književnoj ostavštini Dubrovnika**
Ingrid Pavličević
- 6. Ime, oklop, kip: Orlandove književne pretvorbe**
Morana Čale
- 7. Roland u glazbi**
Ennio Stipčević

POSUDITELJI

Državni arhiv u Dubrovniku
Dubrovačke knjižnice, Znanstvena knjižnica
Dubrovnik
Samostan male braće, Dubrovnik
Arhiv Hrvatske akademije znanosti i
umjetnosti, Zagreb
Ivo Grbić
Mirjana Urban
Božidar Gjukić
Ivica Kunčević

Zahvaljujemo svim institucijama, tvrtkama i pojedincima, koji su na različite načine pridonijeli realizaciji izložbe, a posebnu zahvalu upućujemo autorima tekstova.

Zahvaljujemo na suradnji i pomoći: Zbornoj crkvi sv. Vlaha u Dubrovniku, dominikanskom samostanu u Dubrovniku, samostanu Male braće u Dubrovniku, Državnom arhivu u Dubrovniku, Dubrovačkim knjižnicama Dubrovnik, Arhivu stolne crkve u Zadru, Arheološkom muzeju u Splitu, Caffè baru Libertina i tvrtki Građevinar – Quelin d.d.

600 ORLANDO

IZLOŽBA

SIMBOL SLOBODE

14. 9. 2019. - 4. 1. 2020.

KNEŽEV DVOR

DU'M | DUBROVAČKI MUZEJI
DUBROVNIK MUSEUMS

dubrovački vjesnik

DULIST.hr

dubrovniknet

VODITELJICA PROJEKTA

Pavica Vilać

KONCEPCIJA IZLOŽBE

Vinicije B. Lupis

AUTORI TEKSTOVA, ODABIR GRAĐE

dr. sc. Zdenka Janeković Römer

dr. sc. Ilija Mitić

dr. sc. Vinicije B. Lupis

akademik Igor Fisković

Ingrid Pavličević

dr. sc. Morana Čale

dr. sc. Ennio Stipčević

KOORDINACIJA

Pavica Vilać

KUSTOSICE IZLOŽBE

Pavica Vilać

Marina Filipović

VIZUALNI IDENTITET I POSTAV IZLOŽBE

Rašić+Vrabec

PEDAGOŠKI PROGRAM

Aleksandra Piteša

360 VIDEO I PROGRAMIRANJE MULTIMEDIJE

Novena d.o.o

Kontakt:

Julijana Antić Brautović
Voditeljica Odjela za marketing i PR
Pred Dvorom 3
20 000 Dubrovnik

POKROVITELJ

Grad Dubrovnik

MEDIJSKI POKROVITELJI

Dubrovačka televizija

Soundset Ragusa

Dubrovački vjesnik

DuList

DubrovnikNet

SPONZORI

Turistička zajednica grada Dubrovnika

Zračna luka Dubrovnik

**Izložba i katalog realizirani su uz potporu
Grada Dubrovnika i Ministarstva kulture
Republike Hrvatske.**

Tel: +385 (0)20 321 422
Fax: +385(0)20 322 096
Mob: +385(0)91 321 49 78
marketing@dumus.hr
pr@dumus.hr